

tionen. Ingen vil jo negte, at Ølbrggerierne ogsaa staa i meget intim Forbindelse med Jordsbruget, idet det er dem, saavel som de andre Bryggerier omkring i Europa, vi kunne takke for, at vi have saa høi en Pris paa Byg, som vi have. Den er for Dieblisset høiere end for Hvede. Medens der saavidt jeg veed, betales 6 Ore pr. Pd. Hvede er der i Aar betalt 7 Ore for Maltbyg, og denne høiere Pris, og den Støtte, Jordsbruget derigjennem faaer, skyldes sikkert Ølbrggerierne, der ligge rundt omkring i Landet til Nytte for vort Jordsbrug. Gaar man hen og lægger Skat paa Ølproduktionen, vil det gaa de mindre Bryggerier som de mindre Brænderier, at de maa ligge under i Kampen mod de store; man samler da det Hele paa de enkelte kapitalistiske Hænder. Maaſte vil man svare, at vor lille Ølproduktion ikke kan influere stort paa Prisen paa Byg paa Verdensmarkedet. Dertil vil jeg sige, at vor Ølproduktion ikke er ganske lille, og naar man i det ene Land efter det andet hidser hinanden frem til at lægge Skat paa disse Produktionsgjenstande, er det klart, at vi efterhaanden komme til mere og mere at begrænſe den Nytte, Jordsbruget kan have af dem. Jeg har her set paa det aldeles uden Hensyn til de filantropiske Betragtninger, som ere gjort gjældende. Jeg mener, det er Noget, som ikke i særlig høi Grad vedrører os; thi i den første Menneſkealder antager jeg, man bliver ved at bruge Brændevin og Øl, og saa længe man gjør det, mener jeg, man skal gjøre, hvad man kan, for at disse Industrier kunne komme vort Jordsbrug saa meget som muligt til Nytte. Det har ondt nok ved at kæmpe sig igjennem endda; vi have ikke Raad til at miste de Støtter, vi kunne have i vor hjemlige Industri. Hvad den sædelige Side af Sagen angaar, tror jeg, man kommer bedst over den ved at lade Folket arbejde sig selv frem i saa Henseende. Der er i den Henseende gjort et ganske godt Arbejde her i Landet allerede, og det Arbejde, som er gjort der, maa vi vel erindre, er gjort næsten paa Trods af de mere indflydelsesrige Klasser. Lidt efter lidt har Afholdsbevægelsen tiltvinget sig Afgtelse fra alle Sider og finder nu tilshneladende den forønskede Støtte. Men det er lidt forhardt for Jordsbrugerne, der have nok at kæmpe med endda, at man af Hensyn dertil vil komme og sige, at først paalægge vi Jordsbrugerne en saa betydelig Byrde, som denne Skat vil blive — den kommer direkte ud af vedkommende Beboeres Lomme — og samtidig med at man paalægger dem denne Skat, som det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds

(L. Larsen) anslog for sin Kommune til 16,000 Kr. aarlig, modarbejder man selv den Industri, som det paagjældende Jordsbrug skulde have Nytte og Støtte af. Jeg synes, det er temmelig modsigende i det Hele, og i alt Fald mener jeg, at aldeles bortset fra det Filantropiske er det sikkert, at jo mere man lægger Hindringer i Veien for en naturlig Udvikling af Brænderiernes Forbindelse med Jordsbruget, desto mere Hjælp unddrager man Jordsbruget. Og jeg vil spørge tilstedeværende ærede Medlemmer, om de virkelig mene, at de under disse trykkende Tider kunne være berettigede til at vedtage en Lov som denne, der ubetinget vil berøve os en Støtte i Fremtiden? Jeg siger ikke ubetinget, at man ikke kan komme til at lade Staten faae Indtægter af disse Industrier, men det maa — og det beder jeg gjentagende det eventuelle Udvalg have for Øie — absolut ordnes saaledes, at det bliver monopoliseret af Staten, saa gjøres der ikke Uret til nogen af Siderne. Det vil da kunne ordnes saaledes, at Bryggerierne tildels, men især Brænderierne, fremtidig kunne blive en virkelig Støtte for Jordsbruget, særlig i de Egne, der trænge stærkest dertil, og det kan blive af mere Betydning for dem, end Sukkerfabrikerne ere for de bedre stillede Egne. (Berg: Drifkeriet?) Nei, jeg sagde Brænderierne. Der er rettet det Spørgsmaal til mig, om jeg mener, en Kommune kan have Fordel af at drikke for 16,000 Kr. Øl og Brændevin om Aaret. Det tror jeg ganske vist ikke, men dette er i alt Fald en Skat, som lægges paa Kommunen; men forøvrigt: Mener det ærede Medlem, som saaledes afbrød mig — jeg veed ikke, hvem det var — at det vilde være til Fordel at spise op for 16,000 Kr. om Aaret? Om det hører til de daglige Fornødenheder eller ikke, veed jeg ikke, men det bliver virkelig Folks egen Sag. Jeg tror ikke, at vi sidde her i Thinget for at lovgive paa den Maade om, hvad vore Medlemmer skulle spise og drikke i det daglige Liv. Det tror jeg ganske rolig vi kunne overlade til dem selv; men saalænge det anses for nødvendig til deres daglige Underhold at bruge saa Meget, er det faktisk, at det bliver en aarlig Skat, som lægges paa dem. Det er det, som forðres her, og de samme Menneſter i en Kommune, som altsaa, naar dette bliver til Lov, skulle betale disse 16,000 Kr. mere end nu, de jamme Menneſter undrages i samme Forhold den Støtte, som Brænderierne kunne være for Landbruget. Det kan vel ikke negtes. Saalænge der er Brænderier Landet rundt, er det en Fordel at faae dem knyttede til Jordsbruget. Thi kunde f. G. vi derovre